

'Manevi Mirasım Bilim ve Akıldır!'

"Ben, manevi miras olarak hiçbir ayet, hiçbir dogma, hiçbir kalıplaşmış kural bırakmıyorum. Benim manevi mirasım bilim ve akıldır... Zaman süratle ilerliyor, milletlerin, toplumların, kişilerin mutluluk ve mutsuzluk anlayışları bile değişiyor. Böyle bir dünyada, asla değişmeyecek hükümler getirdiğini iddia etmek, aklın ve bilimin gelişimini inkâr etmek olur... Benim Türk milleti için yapmak istediklerim ve başarmaya çalıştıklarım ortadadır. Benden sonra beni benimsemek isteyenler, bu temel eksen üzerinde akıl ve bilimin rehberliğini kabul ederlerse, manevi mirasçılarım olurlar."

Mustafa Kemal

Milli Eğitim Bakanı Dr. Reşit Galip'in sorusuna Mustafa Kemal'in yanıtı. Kaynak: İsmet Giritli, Kemalist Devrim ve İdeoloji, İ.Ü. Yayınları

Cumhuriyet BİLİM VE TEKNOLOJİ
Türkiye'nin Haftalık Bilim Haberleri
ve Kültür Dergisi
Sayı: 1473 12 Haziran 2015

İMTİYAZ SAHİBİ Cumhuriyet Vakfı adına
Orhan Erinc
GENEL YAYIN YÖNETMENİ Can Dündar
SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Abbas Yalçın
YAYIN YÖNETMENİ Orhan Bursalı
GÖRSEL YÖNETMEN Tüles Hasdemir

"Sağlık" sayfası VKV Amerikan Hastanesi'nin,
"Bilim Kültür ve Eğitim" sayfası İstanbul Kültür
Üniversitesi'nin ve arka sayfa konuları 'Atılım
Üniversitesi'nin katkıları ile hazırlanmıştır.

YAYIMLAYAN

Yeni Gün Haber Ajansı Basın
ve Yayıncılık A.Ş.

İDARE MERKEZİ VE YAZIŞMA ADRESİ

Prof. Nurettin Mazhar Öktem Sokak No: 2
34382 Şişli İstanbul

Tel: 0212 343 72 74 Faks: 0212 343 72 64

CUMHURİYET REKLAM

Genel Müdür: Özlem Aydan, Genel Müdür Yardımcısı: Nazende Körükçü, Reklam Koordinatörü: Hakan Çankaya, Reklam Müdürü: Ozan Altas,

Rezervasyon Yönetmeni: Onur Tunalı

Tel: 0212.2519874/3437274

Yerel Süreli Yayın

BASKI DPC Doğan Medya Tesisleri
Hoşdere Yolu 34850 Esenyurt/İstanbul

www.cumhuriyet.com.tr

İkinci Olay: Yıldız Falcılığı bu kez Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde!

Geçen ay dergimizde Aydın Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi'nde "Astroloji ve Fütürizm Sertifika Programları" başlattığını duyurmuş ve eleştirmiştik: Bilimsel eğitim veren bir üniversitede, bilimle ilişkisi olmayan astroloji gibi bir konuda sertifika programı açılması yanlıştır. **Üstün Dökmen**'in (sayı 1465) ve **Osman Bahadır**'ın (sayı 1468) eleştirilerine yer vermiştik.

Oradan bir ses gelmedi, anlaşılın üniversite böyle bir programı para kazanacak bir alan olarak gördü. Öyle ya, toplumda "**uzman astroloji**" olma talebi varsa, hem de "üniversiteden diplomalı astrolog" gibi bir anonsla kendini topluma sunmanın iyi piyasaya yaratacağı ve gelir getireceği inancı söz konusuysa, üniversite de bundan para kazanacağını düşünüyor ve "hizmeti" veriyor, adını kullanıyor.

Bu dersin içeriği şöyle tanımlandı: "Geçmişten günümüze uzanan eski ve yeni teknikler ışığında tüm detaylarıyla astrolojinin öğretilmesi amaçlanmaktadır."

Anlaşılın fütürizm süs olsun diye konmuş, esas amaç astroloji... Ders 9 Ocak 24 Nisan 2015 arasında yapılmış. Kaç kişi katıldı bilmiyoruz, ama bugün katılanların aldıkları sertifikalarının fal açtıkları dükkanlarında duvarları süslediğini tahmin edebiliriz.

Üniversite adının bir astroloji sertifikasında duvarlarda asılı olması, o üniversite için övünç ve iyi bir propaganda vesilesi olur mu?

Astrolojinin bilimsel bir konu veya bir bilimsel bir meslek olarak üniversite programlarına girme- si, yazıktır.

★★★

Derken şimdi ikinci bir örnek olarak, **Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi** Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Astrolojik kişilik ve örgütsel bağlılık arasındaki ilişki" başlıklı yüksek lisans tezi önümüze geldi. Tezin yazılış amacı, "**insan kaynakları departmanı çalışanlarına astroloji bilgisinin verilmesi veya astroloji eğitimi aldırılması**".

Tezi yazan **Canan Selvi**, danışma hocası ise Yard. Doç. Dr. **Hasan Gül**.

İnsan kaynakları bölümleri aslında epey bilimsel çalışan yerler. Şimdi ise bir tez, bu bölümlere, "**boşverin siz bilimsel davranmayı astroloji falcılığı ile elemanlarınızı değerlendirin**" diyor.

BİLİM AKADEMİSİ'NDEN YÖK'E ÇAĞRI

Bilim Akademisi iki üniversitede bu olayla ilgili YÖK'e çağrıda bulundu ve şunlara değindi:

"Bilimle ilgili konularda üniversitelerin kanıtlara göre, bilginin gözlem ve deneylerle doğrulanmış ya

da yanlışlanmış olup olmadığına göre değerlendirme yapmaları, üniversite, bilimsel araştırma ve eğitim kavramlarının olmazsa olmazıdır...

Astroloji (yıldız falı) bir bilim değildir.

Dünya'dan bakınca aynı yönde oldukları için burç diye gruplanan ama aslında birbirlerinden çok uzak mesafelerde bulunan, birbirleriyle bile alakaları olmayan yıldızların, bu uzak mesafelerden dünyadaki insanların kaderini belirledikleri iddiası, en basit sağduyuya aykırı olduğu gibi, sayısız gözlemlerle de yanlışlanmıştır.

Bazı üniversitelerin astrolojiyi bir bilim gibi kabul ederek üniversite çatısı altında verilen sertifikalarla, tezlerle bu falcılık alanına saygınlık ve ciddiyet atfetmeleri ve kamuoyunda yıldız falının bir bilimsel temeli varmış gibi bir yanlış algıya destek olmaları üniversiteden beklenen bilimsel sorumlulukla bağdaşmaz.

Bu duyurumuzu YÖK Başkanlığının ve ilgili üniversite yönetimlerinin de dikkatlerine sunuyor, kendilerini bu konudaki uygulamalarını düzelterek ilkelere kamuoyuna açıklamaya çağırıyoruz."

★★★

Akademi ayrıca **Suriyeli mülteciler** üzerinde üniversitelerce yapılacak bilimsel araştırmaların İçişleri Bakanlığı iznine bağlanmasını eleştiren bir açıklama yaptı. Bakanlık YÖK'e bu konuda bir duyuruda bulunmuş ve YÖK'de bunu üniversite rektörlüklerine aktarmıştı. Bakanlık bu girişimini bazı yasalara dayandırıyor.

Akademi ise, bu yasaların üniversitelere araştırma sınırlaması getirmediğini belirterek şöyle diyor: "Yasalar, verilerin korunmasından hükümetleri sorumlu tutuyor, verilerin korunması düşüncesi, her türlü bilimsel araştırma için geçerli olan bir ilkedir.. ancak bunu ihlal etmeden gerçekleştirilen araştırmaların ilgili bakanlıkların iznine tabi tutulması, Anayasal güvence altındaki araştırma ve bilim özgürlüğüne aykırılık oluşturur. "İçişleri Bakanlığı'nın YÖK'e ilettiği bir talep, Anayasa'yı ihlal etmektedir. Durumun en kısa zamanda düzeltilmesi gerekir.."

★★★

Neyse, umarım Anayasayı ihlalde uzmanlaşmış bu iktidarın sonu ile, Anayasa yine siyasetin bir başucu-kılavuz kitabı olarak layık olduğu yerini yeniden alır.

Gelecek Cuma yeniden buluşmak umuduyla..

Orhan Bursalı